

Wścieklizna nadal zabija tysiące ludzi każdego roku.

Stop Rabies.

Choroba ta jest powszechna w ponad 150 krajach, a 40% ofiar stanowią dzieci w Azji i Afryce

Szczepienie psów jest najskuteczniejszą strategią zapobiegania wściekliznie u ludzi, ponieważ zatrzymuje transmisję wirusa.

Pomóż chronić siebie i swoją społeczność – zaszczep swoje psy i koty przeciwko wściekliznie

© Eric Mwanzia

Dzięki szczepieniom, edukacji i nadzorowi nad wścieklizną wspólnie możemy Zatrzymać Wściekliznę

Stop Rabies to program uruchomiony przez Boehringer Ingelheim w celu wzmocnienia naszej misji poprawy zdrowia zwierząt i ludzi na całym świecie, oparty na ponad 40-letnim doświadczeniu w zapobieganiu i leczeniu wścieklizny. Wierzymy, że wspólnie z organami ochrony zdrowia, rządami, organizacjami pozarządowymi i opiekunami zwierząt domowych możemy osiągnąć zrównoważony wpływ, koncentrując się na trzech filarach: szczepieniach, edukacji i nadzorze.

Stop Rabies.

inicjatywa

Boehringer Ingelheim

10 rzeczy, które powinieneś wiedzieć o wściekliznie

1 Czym jest wścieklizna?

Wścieklizna jest odzwierzęcą chorobą wirusową, która występuje zarówno u zwierząt domowych, jak i dzikich. Zasadniczo ta choroba wirusowa atakuje centralny układ nerwowy ssaków, w tym ludzi. Gdy pojawią się objawy choroby, wścieklizna jest zawsze śmiertelna zarówno dla zwierząt, jak i ludzi.

2 Jakie są konsekwencje wścieklizny?

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wymienia wściekliznę jako jedną z najbardziej śmiertelnych chorób zakaźnych na świecie. Jest endemiczna w ponad 150 krajach i zagraża głównie ludziom w społecznościach o niskich zasobach. Ponad 95 procent przypadków zgłaszanych jest w Azji i Afryce¹. Partnerzy Globalnego Sojuszu na Rzecz Kontroli Wścieklizny (Global Alliance for Rabies Control) szacują, że globalne obciążenie gospodarcze spowodowane wścieklizną wynosi każdego roku 8,6 miliarda dolarów².

Wściekliznę można w 100% zapobiec dzięki odpowiednim szczepieniom i programom zwiększającym świadomość.

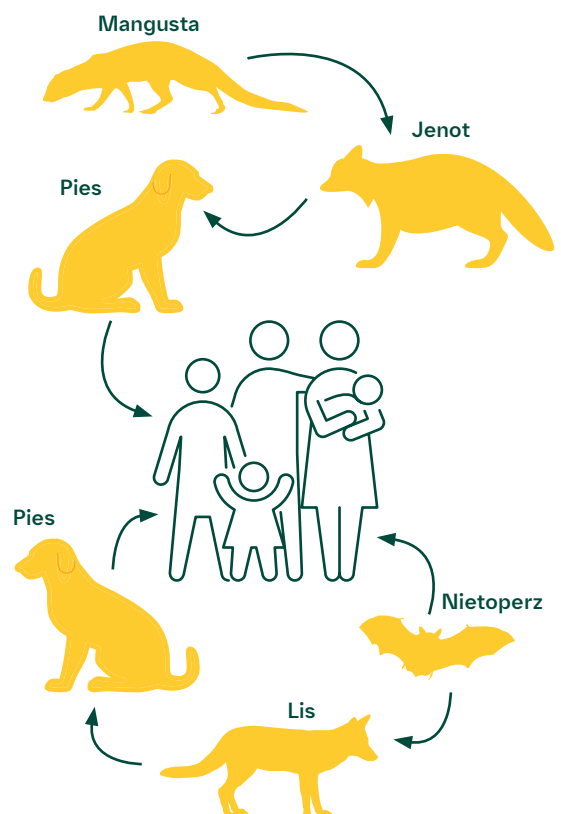
3 Jak przenoszona jest wścieklizna?

Wirus wścieklizny jest przenoszony między zwierzętami oraz między zwierzętami a ludźmi poprzez bliski kontakt ze śliną zakażonych zwierząt, zwykle poprzez ugryzienia, zadrapania i lizanie uszkodzonej skóry i błon śluzowych. Psy są najczęstszym źródłem wirusa i są przyczyną ponad 99 procent wszystkich zgonów z powodu wścieklizny u ludzi¹.

Populacje dzikich zwierząt często służą również jako rezerwuar wirusa wścieklizny. Jenoty i lisy to główne dzikie rezerwuary w Europie Wschodniej; skunksy i nietoperze w Ameryce Północnej; szakale i mangusty w Afryce i Azji; nietoperze w Ameryce Łacińskiej; mangusty w Portoryko i na innych karaibskich wyspach; a jenoty w Korei Południowej i prawdopodobnie w innych krajach regionu.

Zwierzęta domowe mogą zostać zarażone przez bezpośredni kontakt ze wściekłymi zwierzętami. Ludzie mogą zostać zarażeni przez kontakt ze wściekłymi zwierzętami lub przez swoje zakażone zwierzęta domowe.

W przypadku obu dróg zakażenia, tj. od zwierząt domowych lub dzikich, szczepienie zwierząt stanowi najlepszą obronę przed tą śmiertelną chorobą.

4 Jakie są objawy wścieklizny?

Gdy pojawią się objawy choroby, wścieklizna jest prawie zawsze śmiertelna zarówno dla zwierząt, jak i ludzi. Diagnoza wścieklizny na podstawie samych objawów klinicznych jest trudna i często niepewna.

U zwierząt najbardziej wiarygodnymi objawami wścieklizny są ostre zmiany behawioralne i niewyjaśniony, postępujący paraliż. Zwierzęta mogą wykazywać oznaki pobudzonego, agresywnego zachowania i/lub letargu i paraliżu.

U ludzi pierwszymi objawami wścieklizny mogą być bóle głowy, gorączka, niepokój i mrowienie lub zmienione odczucia w pobliżu miejsca ukąszenia zwierzęcia. W większości przypadków u ludzi charakteryzuje się ona również rozszerzeniem źrenic, niezwyklej wrażliwością na dźwięk i światło oraz zmianami temperatury, a także drgawkami, halucynacjami i hydrofobią – czyli skurczami przy dotykaniu lub nawet widzeniu wody. Zarówno u ludzi, jak i u zwierząt wścieklizna postępuje od paraliżu do śpiączki, a następnie ostatecznie do śmierci.

5 Jak diagnozuje się wściekliznę?

Wściekliznę można rozpoznać:

- Na podstawie historii osoby lub zwierzęcia, które zostało ugryzione lub miało kontakt ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę.
- Dzięki wykryciu bardzo wczesnych objawów wścieklizny.

Jednak, podobnie jak u zwierząt, rozpoznanie można postawić wyłącznie pośmiertnie.

6 Co należy zrobić, jeśli podejrzewasz, że Ty lub Twoje zwierzę domowe zostaliście narażeni na wściekliznę?

Jeśli podejrzewa się, że zwierzę lub osoba miały kontakt z zakażonym zwierzęciem, wczesna interwencja może zapobiec chorobie. Pierwszym krokiem jest natychmiastowe zastosowanie miejscowego leczenia rany: energicznie przemyj i przepłucz ranę wodą z mydłem lub detergentem przez około 15 minut. Następnie zastosuj leczenie wirusobójcze, takie jak 70-procentowy alkohol/etanol, nalewka lub roztwór jodu, jeśli jest dostępny. Odłóż zszycie rany tak długo, jak to możliwe.

Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, który podejmie decyzję o zastosowaniu profilaktyki poekspozycyjnej lub zapobiegawczego leczenia medycznego, aby zapobiec rozwojowi wścieklizny u ludzi. Lekarz weterynarii wdroży odpowiednie dalsze postępowanie ze zwierzęciem chorym na wściekliznę.

7 Czy można zapobiegać wściekliznie?

Wściekliznie można zapobiec w 100 procentach dzięki odpowiednim programom szczepień i świadomości. Wściekliznie można zapobiec poprzez:

- Ograniczenie lub wyeliminowanie zakażenia u źródła poprzez masowe szczepienia populacji rezerwuarowych (psów i dzikich zwierząt).
- Szczepienie zwierząt domowych mających kontakt z ludźmi oraz zwierząt gospodarskich w przypadku wysokiego ryzyka narażenia.
- Zapobieganie i leczenie ludzi poprzez szczepienia i podawanie immunoglobuliny przeciwko wściekliznie.

Co ważne, opiekunowie zwierząt domowych i lekarze weterynarii mogą odegrać kluczową rolę w globalnej walce z wścieklizną, dbając o to, aby ich zwierzęta były szczepione.

8

Jak poważnym zagrożeniem jest dzisiaj wścieklizna?

Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że **59 000 LUDZI** umiera rocznie na wściekliznę (czyli 160 osób dziennie). Co roku ponad **29 MILIONÓW OSÓB** na całym świecie otrzymuje szczepienie poekspozycyjne¹.

Największe zagrożenie wścieklizną występuje w najbiedniejszych regionach świata, Afryce i Azji, gdzie szczepienie psów domowych nie jest szeroko stosowane, a dostęp do leczenia po narażeniu jest ograniczony¹. Wścieklizna pozostaje chorobą notorycznie zaniedbywaną i niedostatecznie zgłaszaną w krajach najbardziej dotkniętych tą chorobą, głównie dlatego, że opieka zdrowotna w tych regionach jest zazwyczaj bardzo ograniczona, a większość ofiar umiera w domu².

W krajach bardziej rozwiniętych, nawet tych, które uważa się za wolne od wścieklizny, przemieszczanie się zwierząt z innych obszarów oznacza, że wścieklizna pozostaje stałym zagrożeniem.

Ogromna większość tego ciężaru spoczywa na barkach:

59,9% Azji

36,2% Afryki

Koszty te wynikają z:²

55% Przedwczesnej śmierci powodującej utratę produktywności

20% Profilaktyki poekspozycyjnej

9

Jaka jest rola firmy Boehringer Ingelheim w walce z wścieklizną?

Boehringer Ingelheim jest światowym liderem w walce z wścieklizną i jej leczeniu, oferującym szereg szczepionek stosowanych w celu zapobiegania chorobie u zwierząt domowych, gospodarskich i dzikich.

Firma Boehringer Ingelheim jest głęboko przekonana, że należy połączyć siły, aby pomóc w kontrolowaniu i eliminowaniu wścieklizny, i ściśle współpracować z lekarzami weterynarii, opiekunami zwierząt domowych, organizacjami rządowymi i pozarządowymi, organami ochrony zdrowia i innymi zainteresowanymi stronami na całym świecie, aby pomóc zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby.

10

Zapobieganie wściekliznie wymaga globalnego wysiłku społecznego

Boehringer Ingelheim, światowy lider w dziedzinie zapobiegania wściekliznie, łączy siły z lekarzami weterynarii, opiekunami zwierząt domowych oraz głównymi organizacjami zawodowymi i zdrowotnymi.

Szczepienia

Dostarczanie wysokiej jakości szczepionek i dzielenie się najlepszymi praktykami w kampaniach szczepień psów

Edukacja

Zwiększanie w społeczeństwie świadomości i wiedzy na temat zapobiegania wściekliznie i pogryzieniom przez psy

Nadzór

Monitorowanie szczepień psów, pogryzień psów i przypadków wścieklizny przy użyciu narzędzi opracowanych przez Global Alliance for Rabies Control (GARC)

1. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/rabies> [Last accessed 06/09/2024]

2. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4400070/> [Last accessed 06/09/2024]